

T.C.
BAŞBAKANLIK
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

**AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ'NİN 2011 MALİ YILI BÜTÇE
TASARISININ TBMM PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU'NA SUNULMASI
VESİLESİYLE DEVLET BAKANI VE BAŞMÜZAKERECİ SAYIN EGEMEN BAĞIŞ'IN
KONUŞMASI**

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin 2011 Mali Yılı bütçe tasarısının Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülmesi vesilesiyle huzurunuzda bulunmaktayım. Bu çerçevede, Avrupa Birliği katılım sürecimizde kaydedilen gelişmeler ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin politika ve faaliyetleri hakkında bilgi ve değerlendirmelerimi arz etmek istiyorum.

Hükümetimiz, 2010 yılında da Avrupa Birliği sürecindeki çalışmalara önemle eğilmiş, kararlı, ısrarlı ve planlı hamlelerle kayda değer ilerlemeler sağlamıştır. Son dönemde Avrupa medyası da, Avrupalı entelektüel ve liderler de Türkiye'nin gayretlerini alkışlamakta, Türkiye'nin AB üyeliğine destek vermeyen ülkeleri eleştirmektedirler.

Her vesileyle dile getirdiğim gibi biz bu reformları salt AB üyeliği için değil, vatandaşlarımızı hak ettiği yüksek yaşam seviyesine kavuşturmak için yapıyoruz. Bu nedenle, AB üyeliği yönelik kararlılığımız devam edecektir.

(SON BİR YILDA RESMİ MÜZAKERE SÜRECİ ve AB STRATEJİMİZ)

Sayın Başkan,

Değerli Komisyon Üyeleri,

Geçen yıl, 20 Kasım 2009 tarihinde ABGS bütçesini görüşmek üzere huzurlarınızdaydım ve sizlere o tarihteki konuşmamda, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği olarak önümüzdeki dönemde çalışmalarımızı yeni ve güncel bir “Strateji” çerçevesinde devam ettirmeyi hedeflediğimizi ifade etmiştim.

Söz konusu Stratejimizin amaçları, AB müzakere sürecindeki politik etkenlerden bağımsız olarak tüm kurumlarımızın benimseyeceği yeni bir yaklaşımı tesis etmek, AB’ye katılım sürecini hızlandırmak ve süreçten en üst düzeyde faydalanmak olarak sıralanmıştı. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği tarafından bu doğrultuda “Türkiye’nin Katılım Süreci İçin AB Stratejisi” hazırlanmış ve 4 Ocak 2010 tarihinde Bakanlar Kurulumuzda kabul edilmişti.

Sizlere 4 platform üzerine kurulu bu yeni AB Stratejimiz kapsamında son bir yılda yaptığımız faaliyetlerden söz etmek istiyorum.

(STRATEJİNİN BİRİNCİ PLATFORMU KAPSAMINDA KAYDEDİLEN GELİŞMELER)

Stratejimizin birinci platformu “Resmi Müzakere Süreci”ni oluşturmaktadır. Bu platform, her AB dönem başkanlığı süresince mümkün olduğunca çok faslın açılması için gerekli teknik açılış kriterlerinin ve açılan fasılların kapanış kriterlerinin yerine getirilmesini hedeflemektedir.

Müzakerelerin açılmasından bu yana geçen süre zarfında 13 fasıl açılmış, 1 fasıl geçici olarak kapatılmıştır. Son bir yılda ise, Aralık 2009'da "Çevre", Haziran 2010'da ise "Gıda Güvenliği Veterinerlik ve Bitki Sağlığı" fasılları müzakerelere açılmıştır. Her iki fasıl daha önce açılan fasıllardan farklı olarak müktesebatı son derece geniş alana yayılan zor fasıllardır. Sadece Çevre faslı için, ABGS koordinasyonunda hazırlanan 400 sayfalık kapsamlı bir strateji Komisyona iletilmiştir. Unutmamak gerekir ki, her faslın açılması için 27 AB üyesi ülkenin her biri yaptığımız çalışmalarla ikna edilmektedir.

Şu an elimizde teknik olarak açılış kriterleri yerine getirildiği takdirde açılacak 3 fasıl bulunmaktadır. Bu fasıllar "Rekabet Politikası", "Kamu Alımları", "Sosyal Politika ve İstihdam"dır.

Belçika Dönem Başkanlığında "Rekabet Politikası" faslının müzakerelere açılması için çalışmalar son aşamaya gelmiştir. Rekabet faslının açılış kriterlerinden biri olan "Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkındaki 6015 Sayılı Kanun" sizlerin değerli destekleriyle 13 Ekim 2010 tarihinde yüce Meclisimizde kabul edilmiş, 23 Ekim tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu kanunun kabul edilmesiyle, faslın açılmasının önündeki önemli bir engel ortadan kalkmıştır.

Açılmış fasıllardan kapanış kriterlerini yerine getirmek üzere çalışmalar da devam etmektedir. ABGS koordinasyonunda yapılan çalışmalar çerçevesinde, "Trans Avrupa Ağları" ile "İşletme ve Sanayi Politikası" fasıllarının teknik kapanış kriterlerini yılsonu itibarıyla yerine getirmiş olacağız.

Geçici olarak kapanmış tek faslımız olan Bilim-Araştırma faslında da "kapandı, işimiz bitti" demeden çalışmaları devam ettiriyoruz. 1. Platformda, diğer bir deyişle resmi müzakere sürecinde arzu edilen hızı yakalayamadığımız bir gerçektir. Bunun temel nedeni ise bazı AB üyesi ülkelerin gerçekte teknik olan bu

süreci siyasi mülahazalarla yavaşlatmış olmalarıdır. Toplamda 33 fasıldan 17'sinin açılması siyasi gerekçelerle engellenmektedir. Bunlardan 8 fasıl, Ek Protokolün tam olarak uygulanması şartı nedeniyle Konsey tarafından askıya alınmıştır. Diğerleri hakkında, AB kurumları tarafından bu yönde alınmış resmi bir karar olmamakla beraber, ağırlıklı olarak GKRY'nin ve malum bazı ülkelerin siyasi blokajları nedeniyle süreç arzu edilen şekilde ilerleyememektedir.

Siyasi blokajları ortadan kaldırmak için Hükümetimizin yoğun çabası devam etmektedir. Gerek tarafımdan yapılan yoğun üst düzeyli siyasi girişimlerle gerek Sayın Genel Sekreterimizin ve mesai arkadaşlarımın teknik düzeyde gerçekleştirdikleri temaslarla Komisyon ve üye ülkelere, söz konusu fasılların açılması yönündeki haklı gerekçelerimizi anlatmaktayız.

Son dönemde, başta AB organlarının üst düzey yetkilileri ve AB Dönem Başkanlıklarının lideri olmak üzere, tüm AB üyesi ülkelerin yetkilileri ve Avrupa Parlamentosu üyeleriyle çok yoğun görüşmeler yaptım. Komisyonun Genişlemeden sorumlu Komiseri Sayın Stefan Füle ile bir yılda çeşitli vesilelerle 9 defa bir araya gelerek müzakere sürecimiz, açılması muhtemel fasıllar ve bloke edilen fasılların durumu hakkında ayrıntılı görüşmelerde bulundum.

Son bir yılda, 19 Avrupa Birliği üye ülkesine toplam 36, Brüksel'e ise, 10 ziyarette bulundum. Sadece Avrupa Komisyonu üyeleri, Avrupa Konseyi yetkilileri ve Avrupa Parlamentosu üyeleri ile değil, Avrupa Birliği konusunda uzmanlaşmış gazeteciler ve düşünce kuruluşları lider ve temsilcileriyle de görüşmeler yaptım.

Ziyaret Edilen Ülkeler: Almanya, Avusturya, Belçika, Estonya, Finlandiya, Fransa, İngiltere, İspanya, İsveç, İtalya, Letonya, Litvanya, Yunanistan, Bulgaristan, Lüksemburg, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovenya, Bosna-Hersek, Sırbistan ve Hırvatistan

(STRATEJİNİN İKİNCİ PLATFORMU KAPSAMINDA KAYDEDİLEN GELİŞMELER)

AB sürecinin sadece fasıl açıp kapatmak olmadığını bilincinde olarak, reform sürecinde kendi kaderimizin belirleyicisi olmamız gerektiği inancıyla AB Stratejimizin 2. Platformu kapsamında da çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu çerçevede, fasılların açılıp açılmadığına, askıya alınıp alınmadığına veya bloke edilip edilmediğine bakılmaksızın Türkiye'nin kendi öncelikleri, takvimi ve zamanlaması dikkate alınarak çalışmalar sürdürülmektedir.

Böylelikle, yılda 1-2 fasıl yerine 33 faslı dikkate alarak çalışıyoruz. Askıya alınmış veya bloke edilmiş diye Türkiye için çok büyük önemi haiz tarım, balıkçılık, ulaştırma, hizmetlerin ve malların serbest dolaşımı gibi fasıllarda çalışmalarımızı durdurmak gibi bir düşüncemiz olamaz.

İkinci Platformdaki amacımız; 2013 yılı sonuna kadar AB Müktesebatına en üst seviyede uyum sağlamaktır. Böylece AB'nin yedi yıllık dönemler halinde hazırladığı 2014-2020 bütçesine dâhil olmayı hedeflemekteyiz.

Birinci ve ikinci platformlar altındaki çalışmalar esas itibarıyla İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi (İKUK) tarafından yürütülmektedir. İKUK toplantılarına 67 kamu kurum ve kuruluşumuzun AB Daimi Temas Noktalarının katılmakta olup son bir yılda benim başkanlığında 7 kez toplanmıştır. Son bir yılda ABGS koordinasyonunda yapılan çalışmalar çerçevesinde, fasıllar kapsamındaki mevzuat uyumunda önemli ilerlemeler sağladık.

İkinci platform altındaki çalışmalarımız bize göstermektedir ki 17 fasıldaki siyasi blokajların kalkması halinde, Türkiye 12 faslı kısa vadede (azami bir yıl) , 5 faslı ise orta vadede açabilecek durumdadır.

Kısa Vadede (2 dönem başkanlığı/azami bir yılda) açılacak Fasıllar:

1. Fasıll 2: İşçilerin Serbest Dolaşımı
2. Fasıll 9: Mali Hizmetler
3. Fasıll13: Balıkçılık
4. Fasıll 15: Enerji
5. Fasıll 17: Ekonomik ve Parasal Politika
6. Fasıll 22: Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu
7. Fasıll 23: Yargı ve Temel Haklar
8. Fasıll 24: Adalet Özgürlük ve Güvenlik
9. Fasıll 26: Eğitim ve Kültür
10. Fasıll 29: Gümrük Birliğı
11. Fasıll 30:Dış İlişkiler
12. Fasıll 33: Mali ve Bütçesel Hükümler

Orta Vadede açılacak Fasıllar:

- 1- Fasıll 1:Malların Serbest Dolaşımı
- 2- Fasıll 3: İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi
- 3- Fasıll 11: Tarım ve Kırsal Kalkınma
- 4- Fasıll 14: Ulaştırma
- 5- Fasıll 31: Dış Güvenlik ve Savunma Politikası

(3. PLATFORM SİYASİ KRİTERLER VE BAĞLANTISI NEDENİYLE 23 VE 24. FASILLARDAKİ GELİŞMELER)

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Stratejimizin Üçüncü Platformu olan Kopenhag Siyasi Kriterleri ve siyasi kriterler ile yakından ilişkili “Adalet Özgürlük ve Güvenlik” ile “Yargı ve Temel Haklar” fasıllarında da önemli çalışmalara imza attık.

Kuşkusuz Anayasa değişikliğı paketinin kabul edilmesi, AB tarafından siyasi kriterler bağlamında önemli bir gelişme olarak kaydedilmiştir. Çünkü bu paket, AB tarafından Türkiye’ye ilişkin yayımlanan Katılım Ortaklığı Belgeleri ve İlerleme Raporlarında dile getirilen hususlar ile Avrupa çapındaki tüm İnsan Hakları Sözleşmelerini azami ölçüde dikkate almıştır.

Örneğin;

- Anayasa değişikliğinin ayrımcılıkla mücadele amacıyla getirilen Anayasal tedbirler, AB müktesebatının anayasal nitelik taşıyan Antlaşmalarında ve AB Temel Haklar Şartı'nda zikredilmektedir.
- Anayasa değişikliği kapsamında Anayasamıza giren bireylerin kendi kişisel verilerinin korunmasını isteme hakkı, özel hayatın korunmasını garanti altına alan AİHS ve AİHM kararlarına uyum sağlamaktadır.
- Devlet memurlarının da uluslararası standartlara uygun olarak toplu sözleşme yapma hakkına sahip olmalarıyla Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ilgili Sözleşmeleri'yle uyum sağlanmıştır.
- AB raporlarında dile getirilen bağımsız Kamu Denetçiliği Kurumunun (Ombudsmanlık) kurulmasına yönelik düzenlemeyle devlet yönetiminin şeffaflığı ilkesinin hayata geçirilmesi açısından önemli bir adım atılmıştır.
- Birçok Avrupa ülkesinde de var olan Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru hakkı getiren düzenlemeyle sorunların iç hukuk yoluyla çözülmesi teşvik edilmiştir.

Üçüncü Platformun koordinasyonu, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci olarak benim ve Dışişleri, İçişleri ve Adalet Bakanlarımızın oluşturduğu Reform İzleme Grubu (RIG) tarafından yapılmaktadır. RIG, bir yandan gerçekleştirilen siyasi reformların uygulamasını izlerken, diğer yandan yeni reformlar için katalizör vazifesini üstlenmektedir. RIG toplantılarına, konusuna göre, TBMM'deki ilgili Komisyonların Başkanlarını da davet etmekte, onların da bilgi ve tecrübelerinden faydalanmaktayız (AB Uyum Komisyonu, İnsan Hakları Komisyonu, Anayasa Komisyonu vb.)

Koordinasyonu ve Sekreteryası ABGS tarafından yürütülen RIG, göreve başladığım 2009 Ocak ayından bu yana 9 kez bir araya gelmiştir. 2004-2009

döneminde 13 RIG toplantısı gerçekleştirildiğini düşünürsek, son dönemde yaşanan ivmeyi daha iyi anlayabiliriz diye düşünüyorum.

22. RIG toplantısı 17 Eylül 2010 tarihinde yapılmıştır. Bu toplantıda, Anayasa paketi değişikliklerini süratle ele alabilmek amacıyla Anayasa Değişikliğinin Siyasi Kriterler açısından gerektirdiği mevzuat değişikliklerinin yer aldığı bir “Eylem Planı”nın hazırlanmasına karar verilmiştir. Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin koordinasyonunda hazırlanan ve 27 Eylül 2010 tarihinde Bakanlar Kuruluna sunularak benimsenen Eylem Planı uygulanmaya başlanmıştır.

Eylem Planı kapsamında yeni çıkarılacak kod kanunlar veya kapsamlı değişiklik yapılacak kod kanunlar ayrıca ele alınmaktadır. Ayrıca 36 kanunda değiştirilmesi gerekebilecek maddeler üzerinde de kapsamlı bir çalışma yapılmıştır.

(23. ve 24. Fasıllarda yürütülen çalışmalar)

Türkiye, Siyasi Kriterlerle iç içe olan Yargı ve Temel Haklar ile Adalet, Özgürlük ve Güvenlik başlıklı fasıllar kapsamındaki çalışmalarını, müzakere sürecindeki tıkanmaya rağmen hızını azaltmadan sürdürmektedir. Ülkemiz bu iki önemli fasılda müzakereleri başlatmak için gerekli kriterleri yerine getirecek düzeye erişmiştir. Bu fasılların en kısa zamanda müzakerelere açılması için, siyasi blokajların kaldırılmasına yönelik azami gayret göstermekteyiz.

Siyasi kriterler alanındaki gelişmeleri vurgulamak açısından son dönemde kaydedilen birkaç ilerlemeye değinmek istiyorum;

- Hükümlü, tutuklu ve ziyaretçilerinin ziyaret esnasında Türkçeden başka bir dilde konuşma yapmalarının önündeki engeller kaldırılmıştır.

- Terörle Mücadele Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 22 Temmuz 2010 tarihinde TBMM'de kabul edilmiştir. Kamuoyunda taş atan/suçta itilen çocuklar olarak bilinen kanun değişikliğiyle ateşli silah kullanmadığı sürece ilk defa toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde suç işleyen çocukların cezaevine girmesi önlenmiş olmaktadır.
- Ülkemizde mevcut hoşgörü iklimi de artarak sürmekte ve meyvelerini vermektedir. Reform İzleme Grubu çerçevesinde farklı inanç gruplarına mensup vatandaşlarımızla yapıcı ve kararlı bir diyalog sürdürülmektedir. Bu sene 11 farklı dini grupla iki kez kapsamlı toplantılar yapılmıştır.
- 15 Ağustos 2010 tarihinde Trabzon'un Maçka ilçesindeki tarihi Sümela Manastırı'nda 88 yıldan aradan sonra gerçekleştirilen ayin, 19 Eylül 2010 tarihinde Van'ın Akdamar Adası'ndaki Surp Haç Ermeni Kilisesi'nde gerçekleştirilen dini tören, dini özgürlüklere verilen önem bağlamında kayda değer gelişmelerdir. Daha da önemlisi, bunlar, Türkiye'deki zihniyet dönüşümünün canlı örneklerini oluşturmuştur.
- Sivil-asker ilişkileri bakımından, güvenlik, asayiş ve destek birimlerine ilişkin 1997 tarihli Emasya Protokolü Şubat 2010'da kaldırılmıştır.
- Ayrıca, Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla subay üyeler mahkeme heyetinden çıkarılarak askeri mahkemelerin sadece hâkim sınıfından gelen üyelerden oluşması hususu düzenlenmiştir.

(Vize konusunda atılan adımlar)

24. Fasıll kapsamında izlediğimiz en önemli başlıklardan biri vize konusudur. Bugün, Türk vatandaşlarına yönelik Schengen Vizesi uygulaması artık kabul

edilemez hale gelmiştir. AB katılım sürecinin saç ayaklarından biri olan üye devletlerin halkları ile Türk halkı arasındaki iletişimin artırılması, karşılıklı önyargı ve yanlış algılamaların ortadan kaldırılması gereği çerçevesinde doğrudan temas ve diyalogu kolaylaştırmak gerekirken, vize engeli ile zorlaştırmanın izahı bulunmamaktadır.

AB'nin Türkiye'ye karşı uyguladığı vize rejimi ayrıca, Türk işadamlarının Gümrük Birliği kapsamında adil ve dengeli ticaret için gerekli seyahat ve temaslarda bulunma imkânlarını da kısıtlamakta ve böylelikle AB işadamları lehine haksız rekabet ortamı yaratmaktadır.

Nitekim AB, bu gerekçelerle henüz sadece üyelik perspektifi verdiği ve müzakerelere başlama aşamasına bile ulaşmamış olan Batı Balkan ülkelerine vizeleri kaldırmakta, Kazakistan'a kadar uzanan bir coğrafya da ise kolaylaştırmayı öngörmektedir.

İşte bu çerçevede, üyelik müzakerelerini sürdüren Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Ankara Anlaşması, Katma Protokol ve Gümrük Birliği'nden kaynaklanan hukuki taahhütler de göz önüne alınarak, Avrupa Birliği'nin vatandaşlarımıza vize muafiyeti sağlamasına giden sürecin başlatılmasına yönelik haklı taleplerimize dayanan girişimlerimiz her seviyede sürdürülmektedir.

Bu konuyu AB ile ilgili her türlü platformda güçlü bir biçimde dile getirmeye devam edeceğiz.

Bu bağlamda, vize serbestisi için bir ön koşul niteliğinde olan ve AB ülkeleri açısından büyük önem taşıyan Geri Kabul Anlaşması müzakerelerini de son aşamaya getirmiş bulunmaktayız. Anlaşmanın imza ve onay sürecinin, Avrupa Birliği Komisyonunun, vatandaşlarımıza yönelik vize rejiminin serbestleştirilmesine ilişkin çalışmalara başlayabilmesi için Konsey tarafından

yetkilendirilmesiyle paralellik arzedecek şekilde sürdürüleceği hususu AB yetkililerine her vesileyle ifade edilmektedir.

(4. PLATFORM - AB İLETİŞİM STRATEJİSİ VE SİVİL TOPLUM DİYALOĞU KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER)

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Katılım sürecinin çok önemli bir boyutu sivil toplum diyalogu ve iletisimdir. Sivil toplum diyalogunun temel hedefi ülkemizin AB kamuoyları tarafından doğru anlaşılması ve algılanması, halkımızın da AB sürecini tüm yönleriyle daha iyi tanımlarıdır. Bu amaçla, AB Stratejisinin dördüncü platformu olarak, diğer üç platformu destekleyecek “AB İletişim Stratejisi” belirlenmiştir.

Türkiye’de ilk defa ABGS tarafından, AB’ye ilişkin iç ve dış kamuoyuna yönelik “İletişim Stratejisi” hazırlanmış ve uygulanmaya başlanmıştır. Hedefimiz hem iç kamuoyunu AB süreci hakkında doğru bilgilendirmek hem de AB ülkelerindeki önyargıları kırmaktır.

(İLETİŞİM FAALİYETLERİ)

Kasım 2009 – Kasım 2010 tarihleri arasında, Avrupa Birliği İletişim Stratejisi çerçevesinde, yaklaşık 100 etkinlik doğrudan gerçekleştirilmiş veya desteklenmiştir.

Bu etkinlikler, Türk ve Avrupa üniversite gençliğini Avrupa Birliği ve Türkiye konularında bilgilendiren çeşitli konferanslardan, Türk ve Avrupa gazetelerine yazılan makalelere ve verilen mülakatlara değin geniş bir yelpaze içermektedir.

Yukarda bahsedilen süreçte, The Times’tan, Daily Mail’e yabancı gazeteler yazılı yorumlar yapmış; ulusal basında da Türkiye’nin AB üyelik sürecinde kazanımları

ya da Avrupa Birliği'ndeki gelişmeler üzerine artan sayıda köşe yazıları yazılmıştır. Ayrıca, yabancı basın ve düşünce kuruluşları da bilgilendirilmiş, çeşitli gruplarla hedeflerimizi ve çalışmalarımızı anlattığımız basın toplantıları düzenlenmiştir.

ABIS çerçevesinde, iki Türkçe (AB Üyesi Bir Türkiye), bir İngilizce (Turkey to Europe's Future), bir Almanca, bir Fransızca beş broşur hazırlanmış; "100 Konuda AB'nin Günlük Hayatımıza Etkisi" ve "AB Hakkında Doğru Bilinen Yanlışlar" adlı iki kitabın hazırlanmasına katkı sağlanmıştır. Bu yayınlarımız AB ve Türkiye'ye yönelik iletişimde en geniş şekilde kullanılmaktadır.

Genel Sekreterliğimiz, kamuoyuna AB üyelik sürecinin kazanımlarını ve AB değerlerini anlatmayı hedefleyen iki ayrı paketten oluşan televizyon/radyo spotunun yapılmasını desteklemiştir. Bu yayınlar, yerel radyo ve televizyon kanallarına dağıtılmaktadır.

Avrupa Parlamentosu üyeleri ile temas arttırılmış, AP üyelerinin Türkiye'ye gelmeleri veya toplantılarını Türkiye'de yapmaları teşvik edilmiştir. En son AP Sosyalist, Yeşiller ve Reformcular Grupları başkanlık toplantılarını ölkemizde yapmış ve başkanlık divanları ölkemizi ziyaret etmiştir.

ABIS'in önem verdiği konulardan biri de, Avrupa Birliği'nin önemli tarihlerinin ve referanslarının Türk kamuoyu tarafından tanınması ve benimsenmesidir. Bu çerçevede, 2010 yılında Avrupa Günü Ankara'da geniş katılımlı bir etkinlikle kutlanmıştır.

Gençler arasında, Avrupa Birliği konusunda farkındalık yaratmak amacıyla da, 2010, "Genç Çevirmenler Yarışması" ve 2010- 2011 "Genç İletişimciler Yarışması" düzenlenmektedir. Bir yıl içinde, ABGS'ye gönderilen binlerce soru ya da bilgi talebine yanıt verilmiştir.

Yine AB iletişim stratejisi çerçevesinde, sivil toplum örgütleri ile iki geniş katılımlı toplantı düzenlenmiş; on farklı üniversite ve yüksek öğretim kuruluşuna AB konusunda bilgilendirme yapılmış; üç gazeteci eğitim konferansı düzenlenmiş ya da desteklenmiş; konser ve sergi gibi ondan fazla kültürel etkinliğe destek verilmiştir.

İlk kez Harvard Üniversitesi ve Avrupa Koleji gibi okullarla işbirliği başlatılmış; bu yıl Avrupa Koleji masteri için 12 gencimize burs verilerek, geleceğin Avrokratlarını yetiştirmek için önemli bir adım atılmıştır. Bu bursların özel şirketlerin gönüllü desteğiyle sağlandığını da özellikle vurgulamak isterim.

(SİVİL TOPLUM DİYALOĞU PROJELERİ)

AB Fonları ile yürütülen Sivil Toplum Diyalogu-1 projesi kapsamında Belediye, Meslek Örgütü, Üniversite ve Gençlik Girişimleri tarafından hazırlanan 119 hibe projesine yaklaşık 20 Milyon Avro destek sağlanmıştır. Türkiye'nin batısından doğusuna, güneyinden kuzeyine 35'ten fazla ilde projeler uygulanmıştır. Projeler sadece illerimizde uygulanmamış, Bafra (Samsun), Kurtalan (Siirt), Besni (Adıyaman), Çekerek (Yozgat) gibi birçok ilçemizde de projeler yürütülmüştür. 119 projenin yarısından fazlasında birden fazla ortaklık sağlanarak 300'den fazla kurum ve kuruluşun birlikte çalışması sağlanmıştır. Proje kapsamında Türkiye ve AB üyesi ülkelerinin dört bir köşesinde toplamda 2 Milyon kişiye ulaşılmıştır.

Söz konusu projede elde edilen başarının ardından Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki Sivil Toplum Diyalogunun Geliştirilmesi Projesinin 2. uygulamasına geçirilmiştir. Toplam bütçesi 5,2 Milyon Avro olan Sivil Toplum Diyalogu-2 Projesinde AB üyelik sürecinin en önemli konularından olan "Tarım ve Balıkçılık" ile "Kültür ve Sanat" alanlarında finansman sağlanacak yaklaşık 40 projenin uygulamasına 2011 yılı başında başlanacaktır.

(81 İLDE YAPILANMA)

AB'ye üyelik sürecinin getirdiği yükümlülüklerin ve bu kapsamda yapılan düzenlemelerin sadece merkezi yönetimi ilgilendirmediğini hepimiz gayet iyi biliyoruz. Biz de AB sürecimizin illerde de daha etkin hale getirilmesi ve AB heyecanının taşraya yayılması ihtiyacını göz önünde bulundurarak 2010 yılı başında “Valiliklerin AB Sürecinde Etkinliğinin Artırılması Projesi” adında yeni bir çalışma başlattık. Her ilin artık AB'den Sorumlu Bir Vali Yardımcısı bulunmaktadır.

Söz konusu çalışmaların düzenli olarak sürdürülmesini sağlamak amacıyla, AB Temas Noktası olan Vali Yardımcısının başkanlık edeceği “İl AB Uyum, Danışma ve Yönlendirme Kurulu” oluşturulmuştur.. Üç ayda bir toplanan bu kurulda; ilçe kaymakamları, ilgili il müdürleri, il özel idaresi genel sekreteri, büyükşehir belediyesi genel sekreter veya yardımcısı, diğer il belediye başkanlıklarında belediye başkan yardımcısı, üniversitelerin rektör yardımcısı, ticaret, sanayi ve ziraat odalarının temsilcileri ve ilde aktif sivil toplum kuruluşlarından birer temsilcinin yer alması sağlanmıştır.

AB Uyum, Danışma ve Yönlendirme Kurulu ilk toplantılarının etkinliğinin artırılması için gerekli desteği de veriyoruz. Ankara İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerimizde yapılan Kurul toplantılarına Genel Sekreterimiz Büyükelçi Sayın Volkan BOZKIR ile birlikte bizzat katıldım. Bu toplantılar haricinde 30'u aşkın ilimizde gerçekleştirilen Kurul toplantılarına ise Genel Sekreter Yardımcısı düzeyinde katılım sağlanmıştır.. Ayrıca, Kurul toplantılarında katılımcılara AB ile ilgili kitap ve benzeri materyaller de ABGS tarafından temin edilerek, dağıtılmıştır. AB Kurulları toplantılarının 3. turu bütün illerimizde neredeyse tamamlanmıştır.

2010 başından itibaren valilikler içerisinde kalıcı AB birimlerinin oluşturulmasına da hız verilmiştir. Bu çerçevede, bugüne kadar 58 valiliğimiz bünyesinde AB birimleri oluşturulmuştur. Geriye kalan 23 valiliğimizde de AB birimleri oluşturulması için gerekli girişim başlatılmıştır. Yıl sonuna kadar tüm valiliklerimizde AB birimlerinin oluşturulması tamamlanmış olacaktır.

İçişleri Bakanlığı ile işbirliği içerisinde İngiltere Büyükelçiliği'nin de mali desteği ile İl AB Temas Noktalarının tamamının AB ile ilgili konularda eğitim almaları sağlanmıştır. Ayrıca, valiliklerimizin AB birimlerinde çalışan yetkililerinin tamamına yakını da aynı proje kapsamında eğitilmiştir. Hâlihazırda proje kapsamında bütün ilçe kaymakamlarının AB ile ilgili eğitim almasını sağlayacak bir programa ise, devam ediyoruz. 2011 yılının Mart ayı itibariyle yaklaşık 1000 ilçe kaymakamımızın eğitim almasını sağlamış olacağız.

Buna ilaveten, Hollanda Büyükelçiliği'nin desteği ile İl AB Temas Noktası olarak görevlendirilen vali yardımcılarımızın gruplar halinde Avrupa Kamu Yönetimi Enstitüsü (EIPA) tarafından Hollanda'nın Maastricht şehrinde 3'er günlük eğitimlerle AB kurumları ve mekanizmaları hakkında eğitim alacakları bir program geliştirilmiştir. 4 etapta devam edecek eğitim programının 2. etabı bu hafta Maastricht'te devam etmektedir. Program sonunda bütün vali yardımcılarımıza AB'nin kurumları, işleyişi ve politikaları konusunda temel eğitim sağlanmış olacaktır.

(TÜRKİYE-AB MALİ İŞBİRLİĞİ VE HİBELER)

Sayın Başkan,

Değerli Komisyon Üyeleri,

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Türkiye-AB Mali Yardım mekanizmasının genel koordinasyonunun sağlanmasında kilit rol oynayan bir kurumdur. Ulusal Mali Yardım Koordinatörü sıfatıyla, proje önerilerinin adaylık süreci öncelikleri

doğrultusunda değerlendirilmesi, proje hazırlık çalışmaları için kurumlarımıza destek sağlanması ve uygulamanın izlenmesi görevlerini yürütmektedir.

Aralık 2009'da 2009/18 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile ülkemizdeki Merkezi Olmayan Yapılanma sistemi yeniden düzenlenmiştir. Sistemin yeni yapılanması gereğince AB fonlarının yararlanıcısı ve uygulamasında görev ve sorumluluk üstlenen bütün kurumlarımızla teşkil edilen yürütme, kontrol ve şahsen başkanlık ettiğim Mali İşbirliği Koordinasyon Kurulu gibi koordinasyon organlarının etkin bir şekilde çalışmaları için gerekli itina gösterilmektedir.

Genel Sekreterliğimiz koordinasyonunda 2002-2006 döneminde geliştirilerek uygulanan 166 proje için AB'den 1,3 milyar Avro'luk Katılım Öncesi Yardım hibi desteği sağlanmıştır. Anılan projelerin ulusal katkı ile birlikte toplam büyüklüğü 1,8 milyar Avro'ya ulaşmaktadır. Bugünkü kurlar dikkate alındığında proje büyüklüğünün 3.5 milyar TL'yi aştığı görülmektedir.

Projelerin Kapsamı

Söz konusu projeler, öncelikle kamu kurum ve kuruluşlarımızın AB müktesebatına uyum çalışmalarını destekleme amaçlı faaliyetlere yöneliktir. Örneğin Adalet ve İçişleri, Çevre, Tarım, Siyasi Kriterler, Sosyal Politika, Gümrük Birliği, Enerji gibi temel başlıklarda kurumlarımızda gerekli kapasiteyi geliştirme, hatta bazı alanlarda fiziksel altyapı eksikliğini karşılama olanakları elde edilmiştir.

Bununla birlikte halkımız üzerinde doğrudan etkisi olan istihdam, kırsal kalkınma ve KOBİ'ler gibi konu başlıklarında da çeşitli projeler finanse edilmiş, örneğin bu alanlarda mikro-projelere destek sağlayan ekonomik ve sosyal boyutlu hibe programları yürütülmüştür. Sivil toplum kuruluşlarının geliştirilmesi çalışmaları ve ülkemiz ile Avrupa sivil toplumu arasında karşılıklı anlayış yaratılmasına yönelik diyalog programları da mali yardımların yöneldiği ve bundan sonraki süreçte de yoğunlaşacağı öncelikli faaliyetler arasındadır.

IPA- Katılım Öncesi Araç

Avrupa Birliği 2007-2013 bütçe dönemiyle birlikte aday ülkelere sağladığı mali yardımların uygulama mekanizmasında bir takım değişikler yapmıştır. Buna göre, mali yardımlar Katılım Öncesi Araç (IPA) adı altında birleştirilmiş ve IPA'nın 5 ana başlık altındaki projeleri finanse etmesi öngörülmüştür. Bunlar: Kurumsal Kapasite Gelişimi, Sınır Ötesi İşbirliği, Bölgesel Kalkınma, İnsan Kaynakları ile Kırsal Kalkınma bileşenleridir.

2007-2013 döneminde ülkemizin kullanımı için yaklaşık 4,9 milyar Avro hibe tahsis edilmiştir. Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı-IPA çerçevesinde Merkezi Olmayan Uygulama Sisteminde de yeni uygulama birimlerinin tesis edilmesi gibi zorunlu bazı değişikliklere gidilmesi söz konusu olup, buna yönelik çalışmalar ilgili kurum ve kuruluşlarımızın koordinasyonunda devam etmektedir.

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı-IPA'nın 1. bileşeni kapsamında 2007 yılında toplam 256.2 milyon Avro'luk 37 adet projeden oluşan, 2008 yılı kapsamında, toplam 256.1 milyon Avroluk ve 33 adet projeden oluşan, 2009 yılında ise toplam 204.5 milyon Avro'luk 34 adet projeden oluşan paketler Komisyon tarafından kabul edilmiş olup, uygulama evresine geçilmiştir. Bu arada, 1.Bileşen kapsamında 2010 yılına ait 33 projelik, 217,9 milyon Avro tutarındaki paketi üzerinde çalışmalar da tamamlanmıştır.

Mali İşbirliği sistemimiz Avrupa Komisyonunca görevlendirilen bağımsız uzmanlar ekibi tarafından her yıl değerlendirilmekte olup, bu çerçevede hazırlanan raporlarda ülkemizin söz konusu yardımlardan yararlanma kapasitesinin yeterli olduğu tespiti yapılmaktadır. Bununla birlikte, 2007-2013 IPA döneminde yıllık ortalama 700 milyon Avro'yu bulan, proje portföyünün daha etkin yönetilebilmesi için, mali yardım mekanizmasında asli rol oynayan tüm kurum ve kuruluşlarımızın kurumsal kapasitelerinin artırılması ve özellikle insan kaynakları, yetki ve yasal dayanak bağlamlarında güçlendirilmeleri doğrultusunda çalışmalarımız da devam etmektedir.

Diğer taraftan, içinde bulunduğumuz bütçe yılında ABGS'nin işlevsel yapısındaki diğer gelişmelerin yanısıra IPA'nın 2'inci (Sınır Ötesi İşbirliği) Bileşeni çerçevesinde Ulusal Otorite görev ve fonksiyonlarını 2010 Temmuz ayı itibariyle devralmış olmasını da zikretmekte yarar görüyorum. Böylece Genel Sekreterliğimizin doğrudan sorumlu olduğu görevlere bir yenisini eklenmiştir. Daha önce TİKA tarafından yürütülen bu görevin gereği hukuki işlemler olarak Türkiye-Bulgaristan Sınır Ötesi İşbirliği programının uygulanmasını sağlayacak bir Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Katılım Öncesi Yardım'ın Kırsal Kalkınma Bileşeninin faal hale getirilmesi için gerekli mevzuat düzenlemeleri kapsamında AB Komisyonu ile bir Sektörel Anlaşma akdedilmiş ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak 15/7/2010'da yayımlanmıştır. Bu anlaşma, tarımsal fonların yararlanıcılara ulaşmasını sağlayacak olan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun bu amaçla gerekli iş ve işlemleri yapacak idari ve teknik kapasiteye eriştiğinin tespiti için AB'den alınacak akreditasyon kararının çıkartılması için bir zorunluluktur. Bu doğrultuda akreditasyonun 2011 yılı Şubat ayında alınması beklenmektedir. Bu arada, söz konusu Kurum, şartlı proje başvurularını 2010 yılı Temmuz ayında toplamaya başlamıştır.

(İLERLEME RAPORU)

Bu noktada AB stratejimiz çerçevesinde yapılan tüm bu çalışmaların değerlendirildiği, AB Komisyonu tarafından yayımlanan İlerleme Raporuna değinmek istiyorum.

Bildiğiniz üzere, 1998 yılından bu yana, Avrupa Komisyonu tarafından tüm aday ülkeler için olduğu gibi Türkiye için de her yıl İlerleme Raporu yayımlanmaktadır.

9 Kasım 2010 tarihinde yayımlanan rapor Türkiye için hazırlanan 13. İlerleme Raporudur. Raporun Türkçe tercümesini sizlere dağıtıyoruz.

Ekim 2009-Ekim 2010 dönemini kapsayan İlerleme Raporu, bu dönemde kabul edilen mevzuatı ve uygulamaya konulan somut tedbirleri içermektedir. Tüm aday ülkeler için geçerli olan bu usul çerçevesinde, Komisyon adaylar arasında eşit muameleyi, objektif ve tarafsız bir yazımı hedeflediğini belirtmektedir. Örneğin üzerinde uzun zamandır çalışılan ancak yasalaşmamış bir düzenleme raporda yer almamaktadır.

Raporun oldukça kapsamlı ve teknik değerlendirmeleri içermesi tam üyelik yolunda sistematik bir şekilde ilerleyerek doğru adımlar attığımızın ve sürecin olgunlaştığının en açık göstergesidir.

Bununla birlikte, esasen geçmiş yıllardaki raporlarda da görüldüğü üzere, neredeyse her konu başlığında atılan olumlu adımların ardından eleştirilerin ve ilerleme kaydedilmesi gereken alanların sıralandığı da görülmektedir. Raporda yer alan eksiklikler önümüzdeki dönemde yapılacak çalışmalar açısından bize yol gösterici olacaktır. İlerleme Raporlarının bizim için bir özeleştiri yapma fırsatı sağladığı da aşikârdır.

Bunlar ilahi metinler de değildir. Komisyon tarafından tarafsız, adil ve dengeli bir zeminde hazırlandığına inandığımız bu Raporların söz konusu ülkeleri AB üyeliğine hazırlayıp daha demokratik, daha çağdaş, daha müreffeh bir noktaya ulaştırmaktan başka bir amacı da yoktur.

Raporda tarafımızca sürpriz şeklinde algılanabilecek bir husus bulunmamaktadır. Nihayetinde Türkiye'nin farklı alanlarda genel bir resmi çekildiğinden eleştirilerin yapılması da olağandır. İlerleme Raporu herhangi bir üye ülke için de yayımlansa o ülkedeki demokratikleşmeden, haklar ve özgürlüklere kadar,

ekonomik kriterlere uyumdan, müktesebata uyuma kadar farklı alanlarda eleştiri olması kaçınılmazdır.

Öte yandan, rapordaki görüşlere katılmadığımız alanlarda, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği koordinasyonunda ve ilgili tüm kurumlarımızın katkısıyla bir değerlendirme çalışması yapılarak görüşlerimiz Komisyonunun ve kamuoyunun dikkatine getirilecektir.

Geçtiğimiz yıl 2009 İlerleme Raporu'nun bu zamana kadarki en olumlu İlerleme Raporu olduğunu ifade etmiştim. Bu yıl yayımlanan raporda da yer verilen, son bir yılda attığımız adımlara baktığımızda aynı ifadeyi bu kez 2010 İlerleme Raporu için kullanmaktan büyük bir memnuniyet duyduğumu vurgulamak istiyorum. 2010 İlerleme Raporu bu zamana kadar yayımlanan 13 rapor arasında en olumlu ve en teşvik edici olanıdır.

İlk İlerleme Raporu'nun yayımlandığı 1998 yılından bugüne Türkiye çok ciddi mesafeler kaydetti. Avrupa'nın en hızlı büyüyen ekonomisine sahip olmamız, 8 yıldır istikrar ve güven zemininde hızla gelişen demokratik standartlarımız ve aktif dış politikamız Türkiye'yi çok farklı ve özel bir noktada konumlandırmaktadır. O yüzden 1998 yılında yayımlanan ilk İlerleme Raporu'yla bu yıl yayımlanan İlerleme Raporu'ndaki Türkiye fotoğrafı birbirinden tamamen farklıdır. Türkiye'nin kat ettiği mesafe çarpıcı bir şekilde görülmektedir.

Bu yıl yayımlanan rapora baktığımızda AB üyeliği hedefi için bir 13 yıl daha beklemeyeceğimizin işaretini alıyoruz. Artık burnumuza AB üyeliğinin kokuları gelmeye başlamıştır. Bütün fasıllarda ilerleme kaydettiğimiz AB Komisyonu tarafından kabul edilmesi güzel günlerin habercisidir.

Raporun geneli değerlendirildiğinde Türkiye'nin bugünkü fotoğrafını dengeli ve olumlu bir Şekilde ortaya koyan bir metin olduğu görülmektedir.

AB sürecine yönelik kararlılığımız yapılan çalışmalara atıfla vurgulanmaktadır:

- Başmzakerecinin kurumlararası koordinasyonu güçlendirdiği,
- Sivil toplumu sürece dâhil ettiği,
- Farklı inanç gruplarıyla görüşmelerin sürdürüldüğü,
- 81 ilde vali yardımcılarının AB temas noktası olarak belirlendiği,
- Reform İzleme Grubunun (RIG) kurulduğu 2003 yılından beri Şubat ayında ilk kez Başbakan başkanlığında toplandığı,
- RİG toplantılarının ülkenin farklı köşelerinde yapılarak toplumun bu sürece dâhil edilmeye çalışıldığı,
- Türkiye'nin Avrupa Birliği Stratejisi ve 2010-2011 Eylem Planına atıfla bu belgelerin katılım müzakerelerinin hızını arttırmanın yanı sıra, katılım sürecinde kamuoyu farkındalığını ve desteğini arttırmayı hedeflediği dile getirilmektedir.

Hükümetimizin reform çalışmalarının son dönemde yoğunlaştığı, özellikle Anayasa Reform Paketi bağlamında açıkça vurgulanmıştır. Raporda en çok üzerinde durulan hususlardan biri Anayasa Değişikliği Paketidir. Bu paketin kapsadığı alanlar itibariyle AB yelik mzakerelerimize çok önemli katkılar yaptığı belirtilmektedir.

Yargı reformu ile beraber Anayasa değişikliği paketinin başta HSYK, Anayasa Mahkemesi ve askeri yargı konularındaki değişiklikler olmak üzere yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı ve etkinliği konusunda önemli ilerlemeler getirdiği vurgulanmaktadır. Bu reformların AB standartlarında uygulanması hususuna önem verilmesinin gerekliliğinin de altı çizilmiştir ki bizim zaten öncelikli çıkış noktamız ve hedefimiz budur.

HSYK'nın üye sayısının artırılarak HSYK'nın yargıdaki temsil gücü artırıldığı, HSYK tarafından meslekten ihraç edilen hâkim ve savcılara dönüş yolunun açılmasının olumlu bir adımı teşkil ettiği, sivillerin askeri mahkemelerde yargılanmasının önüne geçilmesinin önemli bir adım olduğu, Anayasa Mahkemesi'nin üye sayısının artırılması ve TBMM'nin ilk kez Sayıştay ve baroların gösterdiği adaylar arasından mahkemeye üye seçmesinin Türkiye'yi AB'deki uygulamalara yakınlaştırdığı dile getirilmektedir.

İlerleme Raporu'nda, genel olarak tüm reform sürecinde siyasi partiler arasındaki diyalog eksikliğinin olumsuz etkilerine işaret edilmekte ve partiler arası anlaşmazlıkların AB uyum yasalarının çıkarılmasını geciktirdiği belirtilmektedir. Ayrıca, sivil toplumun ve diğer siyasi partilerin Anayasa değişikliği hazırlıklarında sürece dâhil edilmelerinin önemi vurgulanmaktadır. Hatırlarsanız, hükümet olarak bizim bu yönde çabalarımız olmuştur, ancak karşılık bulamamıştık. Türkiye'nin zaman kaybetmemesi açısından bu Anayasa değişikliklerinin hayata geçirilmesi İlerleme Raporu'nda da işaret edildiği gibi çok önemli bir adım olmuştur. Önümüzdeki dönemde toplumsal mutabakatı sağlama yönünde çabalarımız da tabii ki devam edecektir.

Hükümetimizin Milli Birlik ve Kardeşlik Projesi kapsamında yürüttüğü çalışmalar da İlerleme Raporunda olumlu gelişmeler olarak yer bulmuştur. Farklı dil ve lehçelerde yayın yapan özel televizyon ve radyolara izin verilmesi, hapisanelerde farklı dil ve lehçelerin kullanımına olanak tanınması, geçtiğimiz yıl yayına başlayan TRT-6 kanalına ek olarak bu yıl 24 saat Arapça yayın yapan TRT kanalının açılması gibi gelişmelerden raporda övgüyle bahsedilmiştir.

İnsan Hakları alanında çok farklı kurum ve denetim mekanizmalarının kurulmasına da atıfta bulunmaktadır. Ombudsmanlık kurumu, TBMM'de sivil toplum örgütlerinin de görüşleri alınarak oluşturulan Ulusal İnsan Hakları Kurumu ile vatandaşlardan gelen şikâyetleri inceleyecek

bağımsız bir mekanizmanın kurulması yönünde Hükümetimiz tarafından atılan adımların vurgulanmış olması da raporda olumlu olarak nitelendireceğimiz açıklamalardır.

Gizli darbe planları ve Ergenekon gibi yasadışı örgütlenmelere yönelik açılan soruşturma ve davalar, Avrupa Birliği tarafından da demokrasi ve hukukun üstünlüğüne güvenin güçlendirilmesi konusunda ülkemiz için önemli bir fırsat olarak değerlendirilmiştir. Raporda özellikle savunma hakları ve yargılama öncesi süreçlerin uzunluğu konuları eleştirilmektedir ki biz de bu konudaki eleştirilerimizi müteaddit kereler dile getirmiştik. Hükümetimiz tarafından yürütülen Yargı Reformuna yönelik çalışmalar ülkemizde bu gibi sorunların en aza indirilebilmesi amacıyla devam etmektedir.

Ayrıca EMASYA Protokolünün yürürlükten kaldırılması ve askeri yetkililerin her geçen gün siyasi konularda daha az yorum yapması da İlerleme Raporunda olumlu karşılanan hususlardır.

Hükümetimizin işkence ve kötü muameleyle ilgili attığı somut adımlar, cezasızlık kültürüyle mücadele ve işkencecilere cezai yaptırımların uygulanması konusundaki gelişmeler, hapisanelerde Türkçe dışında dillerin serbestçe kullanımının sağlanması ülkemizde yaşanan olumlu gelişmeler olarak ifade edilmektedir.

Seçim kanununda yaptığımız değişiklikle, seçim kampanyasında Türkçe dışındaki dillerde sözlü ve yazılı dokümanların kullanılmasına müsaade edildiği belirtilmektedir.

Sivil-asker ilişkilerinde ilerleme kaydedildiği, Anayasa değişikliğiyle, Yüksek Askeri Şura'da (YAŞ) ihraç edilen askeri personele temyiz yolunun açılması ve 1980 darbesinin faillerinin yargılanması önündeki engellerin kaldırılması gibi

olumlu adımlar atıldığı, sivillerin askeri mahkemelerde yargılanmasının önüne geçildiği vurgulanmaktadır.

Ayrıca Ayrımcılıkla Mücadele Yasa Tasarısı'nın hazırlanmasının yanında kadın ve çocuklara pozitif ayrımcılık sağlayan yasal düzenlemelerin yapılması gibi gelişmelere olumlu vurgular yapılmış ve toplumumuzda etnik kökene bağlı kalınmaksızın her kesimden vatandaşa eşit haklar ve özgürlükler sağlanması, farklı inanç gruplarına yönelik olarak atılan adımlar ve bu hususta yayımlanan Başbakanlık Genelgesi övgüyle karşılanmıştır.

Raporda, geçmişte olduğu gibi, Heybeliada Ruhban Okulu ve ekümenik sıfatı, azınlıkların din adamı eğitimi gibi konulara da yer verilmiştir. Ancak, farklı inanç grupları arasında hoşgörü ve karşılıklı anlayış ortamına yönelik Hükümetimizin çabaları da raporda yer bulmuş ve din özgürlüğü açısından, farklı inançlara mensup dini liderlere yönelik olarak kamu kurumlarınca ABGS koordinasyonunda yapılan ziyaretlerin olumlu yansımaları olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca, siyasette, kamu kurumlarının ve sivil toplum örgütlerinin üst kademelerinde kadınların temsilinin yetersiz olduğu, kadınların istihdamının düşük seviyede olduğu, okul kitaplarında kadınların toplumdaki rolü ve konumu konusunda halen önyargılar bulunduğu, namus cinayetlerinde artış gözleendiği gibi hususlarda eleştiriler yer almaktadır. İlerleme Raporunda bu konunun geniş olarak ele alınmasını çok önemsiyorum. Kadın hakları konusunda özellikle mevzuatta yapılan düzenlemelerin sosyo-ekonomik gelişmeyle beraber toplumsal hayata ulaşması için çabalarımız artarak sürmektedir.

İfade özgürlüğü alanında TCK 301. maddenin uygulamasındaki olumlu gelişmeye vurgu yapılarak Türk toplumunda daha açık ve serbest bir tartışma ortamının varlığından bahsedilmekte, geçmişte hassas olarak addedilen konuların artık gerek basın-yayın organlarında gerekse toplumun farklı kesimlerinde özgürce

tartışılabilirliği belirtilmektedir. Ancak ifade özgürlüğüne ilişkin TCK'nın bazı maddelerine yönelik eleştiriler devam etmektedir.

Basın özgürlüğü ile ilgili bir takım eleştiriler önümüzdeki dönem çalışmalarımıza ışık tutacaktır ama bu konudaki eleştirilerin önemli kısmının yargı süreci ile ilgili olduğunu söylemek isterim. Yargı sürecinde olan ve devam eden davalara ilişkin Hükümetimizin hedef alınması, bu davalar konusunda yürütme olarak herhangi bir adım atmadığımız konusunda yöneltilen eleştiriler ise çok ciddi bir çelişkinin izahından başka bir şey değildir.

Bu konuda şunu da ifade etmek isterim. Biz, medyanın, bize acı gerçekleri, çıplak gerçekleri gösteren, yapıcı eleştiride bulunan, yol gösteren bir ayna olmasını arzuluyoruz. Bununla birlikte, eleştiri sınırlarını aşmakla kalmayıp, hakaret, iftira ve küfür boyutlarına varan yorum ve haberlere de elbette tepkimizi gösteriyor, bunlarla mücadelemizi sürdürüyoruz.

Tüm uyarı ve tepkilerimize rağmen Ege ve Kıbrıs konularına Siyasi Kriterler başlığı altında yer verilmiştir. "Kıbrıs" konusunda Türkiye'nin adadaki müzakere sürecine verdiği desteğin altı çizilmiş, Ek Protokol konusunda daha önce dile getirilen "Türkiye'nin Ek Protokolü ayırım gözetmeden uygulaması" talebi yinelenmiştir. Rapordaki ifadenin durum tespitinden ibaret olduğunu, müzakerelerin dondurulmasına yönelik herhangi bir ima veya tavsiyenin söz konusu olmadığını vurgulamak isterim.

AB Terörist Örgütler listesinde de olan PKK'nın sadece Güneydoğu'da değil kentlerde de saldırılarını artırdığı vurgulanmaktadır.

Öte yandan, ülkemizin gerek AB dış politikasına ve güvenliğine yönelik katkıları, buna paralel olarak Güney Kafkasya ve Ortadoğu'daki istikrarın geliştirilmesine

yönelik gayretleri, Balkanlar'da barış için gösterdiği çabalar ve AB üye ülkeleri ve özellikle Yunanistan ile geliştirdiği ilişkiler övülmektedir.

Raporun Ekonomik kriterler bölümü geçen yıl olduğu gibi bu yıl yine krizin tüm olumsuz etkilerine rağmen ülkemizde “işleyen bir piyasa ekonomisinin varlığının” devam ettiği; Türk ekonomisinin kriz karşısında güçlü bir esneklik gösterdiği ve 2009 yılı ikinci yarısından itibaren gerçekleşen yüksek büyüme oranlarının da gösterdiği üzere hızla toparlandığı vurgulanmaktadır.

Geçtiğimiz on yıl zarfında uygulanan ekonomik istikrar programının başarısı özellikle vurgulanmakta, bu çerçevede bankacılık, sanayi, özelleştirme, eğitim ve enerji gibi pek çok alanda gerçekleştirilen yapısal reformlar neticesinde Türk ekonomisinin dayanıklılığının arttığı ifade edilerek, Türk ekonomisinin krizden hızla ve güçlü bir şekilde çıkması takdirle karşılanmaktadır.

Ekonomimizin 2010 yılının ilk yarısında % 11 gibi çok yüksek oranlı bir büyüme performansı göstermesine, bu çerçevede ticaret, sanayi ve inşaat sektörlerinde 2010 yılının ilk yarısında % 15 oranında büyümesine dikkat çekilmektedir. Ekonomik toparlanmaya paralel olarak 2010 yılı ortası itibarıyla istihdam rakamlarında da kayda değer iyileşmeler olduğunun altı çizilmektedir. Kuşkusuz bu başarı hükümetimizin iktidarda olduğu dönemde uygulamış olduğu başarılı politikaların somut bir neticesidir.

Son İlerleme Raporundan bu yana fasıllar itibarıyla kaydedilen gelişmeler genel olarak değerlendirildiğinde 33 müzakere faslının 23'ünde ilerleme ya da iyi düzeyde ilerleme olduğu değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan 7 fasılda (Malların Serbest Dolaşımı, Tarım ve Kırsal Kalkınma, Mali Kontrol, Sermayenin Serbest Dolaşımı, Mali ve Bütçesel Hükümler, Şirketler Hukuku, Bilgi Toplumu ve Medya) sınırlı ilerleme olduğu, 3 fasılda ise (İşçilerin

Serbest Dolaşımı, İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi, Fikri Mülkiyet Hukuku) çok sınırlı ilerleme kaydedildiği belirtilmektedir.

Dikkat çeken bir diğer husus ise geçen yılın aksine 2010 yılında “hiçbir ilerleme” kaydedilmediği belirtilen fasıl bulunmamaktadır.

Bu durum, 2010 yılı başında uygulamaya konan AB Stratejimizin tüm kurumlarımızın desteği ve çabasıyla işlediğini göstermektedir. Bu vesileyle bu sürece katkıda bulunan tüm kurumlarımıza ve herkese teşekkür etmek isterim.

Müzakere sürecimizin karşı karşıya kaldığı siyasi blokajlar nedeniyle 17 faslı açamadığımız ve bir kısım fasıla dair açılış kriterlerinin daha tarafımıza iletilmediği düşünüldüğünde, kaydedilen ilerlemenin önemi daha iyi anlaşılacaktır. Siyasi engellemeler nedeniyle tıkanan başlıklara rağmen, Türkiye'nin bütün fasıllarda ilerleme kaydettiğine dikkat çekilmesi son derece anlamlı ve AB üyeliği yolundaki kararlılığımızın da bir teyidi niteliğindedir.

Müzakerelere açılması için herhangi bir kriter bulunmayan Enerji, Ekonomik ve Parasal Politika, Eğitim ve Kültür fasıllarında olsun, siyasi reform süreci açısından büyük öneme sahip Yargı ve Temel Haklar ile Adalet, Özgürlük ve Güvenlik fasılları olsun tüm bu fasıllarda ilerleme olduğu Komisyonca tespit edilmişken bu fasılların siyasi blokaja mahkum olması Avrupa Birliği'nin kendi çelişkisi olarak ortaya çıkmaktadır.

Önümüzdeki dönemde ülkemizin AB yolunda göstermiş olduğu iyi niyet ve gayreti Avrupa Birliği'nden de bekliyoruz. AB üyelik müzakerelerimizin diğer aday ülkelerde olduğu gibi siyasi engellemelerden bağımsız olarak, teknik bir zeminde devam edeceğini ve katılım yolunda önemli bir ivme yakalayacağımızı ümit ediyorum. Daha önce de söylediğim gibi, biz üyelik müzakere sürecimizi Brüksel'le beraber ilerletmek istiyoruz. Ama bu sürecin, birkaç siyasi liderin

sağduyusuz tutumuyla engellenmesinin sürmesi durumunda, biz AB yolumuza Ankara'da da devam ederiz.

Biz, fasıllarının açılıp kapanmasından bağımsız olarak, gerek siyasi kriterler, gerek yaşamın her alanını ilgilendiren 33 müzakere faslı çerçevesinde çalışmalarımıza kararlılıkla devam edeceğiz. Çeşitli vesilelerle belirttiğimiz üzere, hedefimiz, ülkemizin Avrupa Birliğine tam üye olması; onun da ötesinde Türk halkının hak ettiği yaşam seviyesine gelmesidir. Bu sürece muhalefet partilerimizin de destek vermeleri halinde ülkemiz için hayati önem taşıyan birçok adımın çok daha kolay atılabileceği açıktır.

(SONUÇ VE BÜTÇE)

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

2010 yılında Avrupa Birliği sürecimizin en kilit aktörü olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin kuruluşunun 10. yılını kutladık. Türkiye'ye adaylık statüsünün verildiği 1999 Helsinki Zirvesi sonrasında kurulan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği özellikle son dönemlerde geçirdiği değişimle görevini özveriyle yerine getirmektedir. Bildiğiniz üzere geçen yıl sizlerin de değerli destekleri ile yenilediğimiz Teşkilat Kanunuyla güçlenen Genel Sekreterlik yeni birimleri ve dinamik kadrosuyla müzakere sürecinin ihtiyaçlarına cevap verecek bir yapıya kavuşmuş, kısa zamanda süreçte farklılık yaratmıştır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği yolculuğu, ülkemizin ve Türk halkının çağdaş medeniyet seviyesini yakalamak ve geçmek yolundaki hedefini gerçekleştirme azim ve iradesinin en belirgin tezahürüdür. Cumhuriyetimizin en önemli çağdaşlaşma projelerinden biri olan bu projenin, insan hak ve özgürlüklerine saygılı, daha demokratik ve müreffeh bir Türkiye'den yana olduğunu, geçtiğimiz referandum örneğinde olduğu gibi her vesileyle göstermiş olan Türk halkının

akılcı seçimini yansıttığını ve tam üyelik hedefiyle çıktığımız bu yoldan geri dönüş olmadığını bu vesileyle tekrar etmek istiyorum.

Müzakere sürecinin kolay olmadığı, kendine özgü bazı zorlukları bulunduğu hepimizin malumudur. Son genişleme dalgasının getirdiği sorunları daha henüz tam olarak çözememiş olan AB'nin, küresel ekonomik krizden de ciddi olarak etkilenmesi ve bu bağlamda işsizlik ve sosyal sorunların artması, aşırı sağ akımların güç kazanması Türkiye'nin üyeliği ile ilgili tartışmaları artırmıştır. Ancak ben, sürece sağduyulu yaklaşılması ve tam üyeliğimizin muhtemel getirilerinin doğru değerlendirilmesi halinde, üyeliğimizin her iki taraf için de kazan-kazan bir durum yaratacağının görülebileceğine ve böylece sürecin başarıyla tamamlanacağına inanıyorum.

Artık 10 yıl önceki bir dünyada yaşamıyoruz. Çok şey değişti, değişiyor. Türkiye-AB ilişkilerindeki dengeler de değişiyor. Türkiye büyüdükçe, güçlendikçe, zenginleştikçe Türkiye-AB ilişkileri farklı bir noktaya doğru evriliyor. Artık AB ülkeleri Türkiye'siz bir AB olamayacağını farkına varıyor. Bunu sadece biz söylemiyoruz. Avrupa'nın akil adamları, vizyon sahibi politikacıları söylüyor. Dolayısıyla, bazı üye ülkelerinin önümüze getirdiği siyasi blokajlar bizi yolumuzdan geri çevirmemeli. Biz er veya geç AB'ye üye olacağız. Buna yürekten inanıyor, tüm kalbimle söylüyorum.

Sayın Başkan ,

Değerli Komisyon üyeleri,

Tam üyelik hedefimize yönelik çalışmalarımız, konuşmamın başında gerçekleştirilen faaliyetlerinden ayrıntılı olarak bahsettiğim "Türkiye'nin katılım Süreci İçin Avrupa Birliği Stratejisi"ne uygun olarak azimle sürdürülmektedir.

Benimsediğimiz bu stratejideki hedeflerimizi yerine getirebilmek için 2010 yılında sınavla 90 AB işleri uzman yardımcısı aldık. Yıl sonundan önce açmayı planladığımız yeni bir sınavla, 2011 yılında göreve başlamak üzere, 50 uzman yardımcısı daha almayı öngörüyoruz. Ayrıca, Genel Sekreterliğimiz yurtdışı teşkilatına bu yıl ilk atamalar yapıldı. Bir Genel Sekreter Yardımcımız “Avrupa Birliği Nezdinde Daimi Temsilci Yardımcısı olarak”, iki koordinatör arkadaşımız da AB Müşaviri olarak Brüksel’de Avrupa Birliği Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği bünyesindeki görevlerine başladılar. Böylece, ülkemizin Avrupa Birliği’ne katılım sürecinde kilit role sahip olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği görevini çok daha aktif bir şekilde yerine getirebilecek bir yapıya ve insan kaynağına kavuşmuş olmaktadır.

Bu bağlamda, 2010 yılı bütçesine yansıtılmamış olan 90 uzman yardımcısı ile 2011 yılında göreve başlatılması öngörülen 50 yeni uzman yardımcısının maaş ve sosyal güvenlik primlerinin 2011 yılı bütçesine derci nedeniyle bu yılki bütçemizin personel giderleri kaleminde 2010 yılına kıyasla % 151 oranında artış olmuştur. Ayrıca, anılan personelimizin bilgisayar, teçhizat vb. gerekli ihtiyaçlarının karşılanması için de bütçemizin ilgili kalemlerine gerekli ödenekler konulmuştur.

Öte yandan, yeniden yapılanma süreci sonucu Genel Sekreterliğimiz hizmet birimleri ve personel sayısında meydana gelen artış nedeniyle yetersiz kalan mevcut hizmet binamıza ilaveten geçen yıl bir ek hizmet binası kiralanmış ve tefriş edilmiştir. Ayrıca, gerekli izinleri alınmış bulunan yeni hizmet binamızın inşaatına 2011 yılı içinde başlanması planlanmaktadır. Bu bağlamda 2011 yılı bütçemizde, mevcut sermaye giderlerine ek olarak, yeni hizmet binamızın proje giderleri için de 885.000 TL ödenek öngörülmüştür.

Son olarak, Başbakanlığın 2009/18 sayılı Genelgesi hükümleri uyarınca, daha önce TİKA’nın uhdesinde yürütülmekte olan “Katılım Öncesi Mali Yardım

Aracının (IPA) 2'nci bileşeni olan "sınır ötesi işbirliği programları", "Ulusal Otorite" olarak belirlenen Genel Sekreterliğimize geçmiştir. Bu nedenle, bu programlar için gerekli olan 2.500.000 TL tutarındaki ulusal katkı payımız da Genel Sekreterliğimiz 2011 yılı bütçesinin sermaye transferleri bölümüne dercedilmiştir.

Yukarıda arzedilen hususlar temelinde, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin 2011 yılı bütçe tasarısı, 6.228.000 TL'si personel giderleri, 743.000 TL'si Sosyal Güvenlik Primi giderleri, 16.552.000 TL'si mal ve hizmet alımları, 620.000 TL'si cari transferler, 3.700.000 TL'si sermaye giderleri ve 2.500.000 TL'si de sermaye transferleri olmak üzere toplam 30.343.000 TL olarak onaylarınıza sunulmuş bulunmaktadır.

Onaylarınıza sunulmuş bulunan 2011 yılı Bütçe Tavan Ödeneğimizin, yeni teşkilat kanunumuzla hizmet artışı, önümüzdeki dönem için öngörülen yoğun faaliyet programımız ve Avrupa Birliğine katılım süreci bağlamındaki stratejik hedefimiz çerçevesinde değerlendirilmesini takdirlerinize sunuyorum.

Sözlerime burada son verirken, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin gerçekleştirdiği faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı sunumum sırasında göstermiş olduğunuz ilgi ve anlayış için teşekkür ediyorum. Ayrıca, bugüne kadar AB sürecine vermiş olduğunuz destek için de şükranlarımı sunarım. 2011 yılı bütçesinin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, saygılarımı sunuyorum.